

Á FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND HAVI FOLYÓIRATA

FŐSZERKESZTŐ: P. GYÉRESSY ÁGOSTON—FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NÁDAS ZOLTÁN

TARTALOM: P. Besnyő Gyula O. S. P.: Tíz esztendő! — Mihalovics Zsigmond: Bizalom és cselekvés — Dr. Nádás Zoltán: Világkrízis és kereszténység (III). — Pálos Mária-himnusz — P. Gyéressy Ágoston O. S. P.: A Szűzanya Pünkösdje — Radványi Sándor: Ó, szép Szűzanya! — Békeffy Mária: Május a Bükkben — P. Fenyvessy Jeromos O. P.: Május Asszonya — Falbrecht Alice: Lelki levelek (5) — Világegyház — Fráter Jácint Naplójából — Gyermekeknek — Pálos krónika — Könyvek.

VII. ÉVF. • 5. SZÁM

ÁRA • 60 • FILLÉR

1944 MÁJUS

A FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND ÉRTESITŐJE
ÉVI ELŐFIZETÉSI ÁRA 6.80 PENGŐ
JOGI SZEMÉLYEKNEK 70.— P

Főszerkesztő: P. GYÉRESSY ÁGOSTON O. S. P.
Felelős szerkesztő Dr. NÁDAS ZOLTÁN.
SZERKESZTŐSÉG: Budapest, XI. ker. PÁLOS KOLOSTOR.
Telefon: 468-550. Csekkszám: 48004.
KIADÓHIVATAL: Fráter György Sajtószövetkezet, Budapest,
IX., Gönczy Pál-u. 2. Telefon: 185-384

MEGJELENIK minden hó elsején.
Rendi és főegyházmegyei jóváhagyással.

A FRÁTER GYÖRGY SAJTÓSZÖVETKEZET

BUDAPEST, IX., GÖNCZY PÁL-U. 2. TELEFON: 185—384.

Mindennemű nyomtatvány izléses, gyors és pontos kivitelezése; kiadványok művészi tervezése és terjesztése. Sokszorosítás, könyvkiadás; hangversenyek, előadások, társasutazások (zarándoklatok) szervezése és rendezése. — **Hirdetési Iroda.**

AZ EGYETLEN MAGYAR

gyökerű rendbe lépni szándékozó fiúk, akik a Boldog Özsébek, Fráter Györgyök, Virág Benedek életét és munkáját akarják továbbfolytatni, csatolják ezirányú kérvényükhöz: 1. kereszt-és bérma-levelüket, 2. érettségi bizonyítványukat, illetve a félévi bizonyítvány másolatát, ha papok akarnak lenni, különben segítő testvérekként házi munkában foglalatoskodnak, 3. szülői beleegyezést, ha még kiskorúak, 4. hittanáruk, vagy plébánosuk ajánlását, 5. egészségi bizonyítványt. Életük rövid ismertetését is csatolják kérvényükhöz, kifejtve mely okok vezetik őket a szerzetesi életre; korhatár 18—35 év. Kérvényüket küldjék a Pálos Kolostorba, Budapest, XI. ker., Szent Gellért-rakpart 1/b

ELSŐ MAGYAR

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

hazánk legrégibb, legnagyobb biztosító intézete.
Alapítva 1857-ben.

Elfogad legméltányosabb feltételek mellett:

Életbiztosításokat, tűzbiztosítást, betörésbiztosításokat, üvegbiztosítást, jégbiztosításokat, szállítmánybiztosítást, autók biztosítását, baleset-és szavatossági biztosításokat, géptörésbiztosításokat, állatbiztosításokat.

Tíz esztendő!

(1934 május 12-én érkezett vissza édes szülőföldjére a Lengyelországba száműzött magyar Pálosrend. Másfél-száz év forró vágya vált végre valóra: annyi eredménytelen kísérletezés után visszatelepedhettek a pálosok hazájukba, honnan egy vallásellenes koráramlat korlátolt önkénye elűzte őket 1786-ban. Visszajöttek, mert küldetésük van ehhez a néphez, mert az ő istenes lelkéből születtek, mert a magyarság szolgálatában akarnak könyörögni és járadozni tovább is, mindörökké! — Megkértük hát a tíz év előtti nagy események koronatanuját, P. Besnyő Gyula pálos h. tartományfőnököt, mondja el «A fehér barát»-nak, hogyan is történt mindez. Naplószerű visszaemlékezéseit itt közöljük.)

1934 január elején nagy nyugtalansággal gondoltak vissza hazájukra a lesna-podlaskai magyar pálos újoncok. Már régóta kaptak biztos hírt az épülő budapesti kolostorról. Reménykedtek is, de kételkedtek is, vajjon meglesz ebben az évben a pálosok hazatelepülése? Hiszen mikor kimentek Lengyelországba, megcsillant előttük a biztató reménysugár, hogy nem tart sokáig a számkivetés, fölépül a szentgellérthegyi «fecskefészek», lesz abban a noviciusok részére is hely.

Egy kemény téli napon meghozta a posta a biztató levelet: a rendfőnök Csensztochowába hivatott. Örömmel indultam útnak. R. P. Przedziecki Pius generális perjel nagy szeretettel fogadott és közölte velem az elmúlt napon összeült definitórium, rendi tanács határozatát: a magyarországi visszatelepülés, ha Isten is úgy akarja, még tavasszal, valószínűleg májusban, megtörténik; hazamehet az egész kis magyar csoport, néhány lengyel atya és

Magyar zarándokok Csensztochovában a pálosok hazajövele alkalmából 1934 májusában. Hátterben a világhírű búcsújáráhely temploma s tornya.

laikus testvérrel egyetemben, a főatya maga is el fog kísérni minket, mint ígérte.

Az örömdetes hírt rögtön megírtam a Lesnán maradt magyar rendtársaknak, s pár nap múlva árván maradt plébániám ügyeinek rendezésére hazaindultam a perjel áldásával. Először Kalocsára mentem, ahol a noviciusmestert, P. Raczynski Kajetánt segitettem a magyar nyelv tanulásában. Az érseki palotában házigazdánk a felejthetetlen gróf Zichy Gyula érsek volt, aki mindenben segítette a hazatelepülést, így Róma engedélyének megszerzését. Megígérte, hogy

mihelyt idehaza leszünk, átvehetjük a noviciátus céljaira a pécsi Mecsek-hegy derekában épült nyaralóját, kb. hatholdnyi szőlővel együtt.

A budai ház közben tovább épült. Pfeiffer Gyula ny. h. államtitkár a megkezdett úton nem állt meg. Hihetetlen akaraterővel és munkabírással folytatta a befejezésig a rendház építését. Szinte fanatikusan bízott, hogy Szűz Mária segítségével a még mindig nagy nehézségeket legyőzi. Le is győzte. Szerényen csak «Szűz Mária eszközének» nevezte magát. Kitűnő eszköznek bizonyult. Nélküle bajosan jöhettek volna vissza a pálosok Magyarországra.

Április végén Zichy Gyula érseket meglátogatta Pfeiffer Gyula államtitkár. Természetesen a pálosok hazajöveteléről esett a legtöbb szó, megállapodtak az időpontban is. A magyar zarándokokat az érsek vezeti ünnepélyesen Csensztochowába, kik majd valóságos diadalmenetben kísérik a hazatérő pálosokat visszajövet.

Ezalatt megérkezett a rendfőnökséghez a Bíboros-Hercegprímás engedélye is a budai letelepüléshez. Boldogan jelentkeztem a kitűzött időben főatyánk előtt. Szelíden jóváhagyta a magammal hozott terveket, melyeket közölnöm kellett utasításaival együtt Krakóban az ottani perjellel. Az előkészületi munkák Budapesten és Lengyelországban megkezdődtek. Mikor minden megtörtént, május 7-én elindult Budapestről a harmincegynéhány főből álló zarándokcsapat Krakó érintésével Csensztochowába. Krakóban a zarándokok megérkezésekor, azok kellemes meglepődésére, egy lengyel pálos, P. Zembruski Mihály üdvözölte őket magyar nyelven. Krakói időzésük után a zarándokok átutaztak Csensztochowába. Itt első útjuk a kegykápolnába vezetett, ahol a generális perjel fogadta őket pálosainak élén. Megbízatom volt, hogy az oltár előtt beszéddel üdvözöljem őket, de ez igen nehezen ment, mert a meghatódottságtól könny borította el szememet és el-elsírtam magam beszéd közben. Két napig élvezték magyarjaink a lengyel pálosok túlaradó vendégszeretetét. Harmadik napon a Csodatévő Mária-kép előtt hallgatott szentmise után a csensztochowai állomásról, ahová egész tömeg kísérte ki a hazatérő magyar pálosokat és zarándokokat, elindult a vonat Magyarországra felé.

Elhagytuk Lengyelországot, elérkeztünk dél-

után Nagymagyarország régi határához, ahol forró szívvel imádkoztunk Hazánk határainak visszanyeréséért. Azután előtűntek, majd elbújtak a történelemben megszentelt ősi, vág-völgyi várak. Majd este 10 felé megállt a vonat a zászlókkal díszített trianoni határállomáson, Szobnál. A magyar nemzeti imádság, a Himnusz eléneklésével fogadtak minket a szobi járás és Mária-Nosztra küldöttségei. A szobi főszolgabíró üdvözölte a hazatérőket. Mária-Nosztráról indult el hajdanában a 16 fogadalmas pálos, hogy megalapítsa a híres csensztochowai kegyhelyet, mondta a főbíró. Csodálatos, hogy most is 16 fogadalmas pálos tér vissza, de most azért, hogy föltámassza ősi hazájában a Pálosrendet. Az üdvözlést főatyánk köszönte meg.

Tovább robogott vonatunk s az éjjeli ködben mind közelebb tűntek elő a budai hegyek s a főváros tündöklő körvonalai. A fellobogózott nyugati pályaudvaron óriási tömeg várta a pálosokat hozó vonatot. Az Actio Catholica, a Sziklatemplom Bizottság és az Urak Mária Kongregációja nagyszámú taggal képviseltette magát, valamint sok katolikus intézmény és a hatóságok kiküldöttei. A szépszámu katolikus előkelőség élén ott várt vitéz dr. József Ferenc királyi herceg is. A fogadtatás után az autók hosszú sora vitte a «hazatérő» pálosokat új otthonukba. A Sziklatemplomban dr. Mátéffy Viktor prelátus, a templom akkori gondozója fogadta az érkezőket felemelő üdvözlőbeszéddel. Majd a 16 pálos égő gertyákkal, énekszóval vonult be a Sziklatemplomba és borult le imádattal az éji sötétben is híven rájuk várakozó Szentségi Jézus előtt. Hálaadó imádsukhoz fűzték estéli imájukat is, majd visszavonultak celláikba, hogy megpihenve, Isten szent nevében megkezdjék, vagy inkább folytassák a százötven éve abbahagyott munkájukat az Úr dicsőségére és magyar Hazájuk javára!

P. Besnyő Gyula O. S. P.

Irta: Mihalovics Zsigmond pápai prelátus, felsőházi tag, az Actio Catholica országos igazgatója.

Bizalom és cselekvés.

A Katolikus Diákokthoz Mozgalom gyűjtésének második fázisa március 1-ével megkezdődött és tart november 15-ig. Ha e második menet a megértésben, agitációban és áldozatban hasonlatos lesz az első menethez, akkor a gyűjtés bezárásáig elérjük a kívánatos további 5 milliót. Az

első fázis szép eredménye ugyanis messziről sem elegendő még a legsürgősebben szükséges internátusok létesítéséhez sem. Annyi veszélyeztetett pontja van az országnak és annyi szükséglet jelentkezik, hogy további áldozatvállalástól visszariadnunk nem szabad.

Erős a bizalmunk, hogy lelkipásztoraink és minden jóra kész híveink átérzik a vállalkozás jelentőségét, a további áldozatoktól nem riadnak vissza, ezáltal még szorosabb egységbe kapcsolódik a magyar katolikus társadalom és alkalmassá válik, hogy Isten és a haza javára további komoly alkotásokat létesítsen.

Különösen bízunk a magyar vidék és a jalu népe egészséges és mélyen katolikus érzületében.

A katolikus társadalom pedig bízzék a Mozgalom vezetőiben. Senki attól ne tartson, hogy ennyi áldozat kárba vész azért, mert a begyűjtött pénz a nehéz viszonyok és az anyaghiány következtében nem nyerhet komoly felhasználást.

A bizalmat nem pusztán szavakban kérjük, hanem a cselekedetek alapján. A napokban indul meg Sátoraljaújhelyen 120 személyes középiskolai internátusunk építése, Budapesten pedig nem-sokára lerakjuk alapkövét a 200 férőhelyre tervezett tanoncinternátusunknak. Mindkét építkezéshez biztosítottuk az építési anyagot. Két vidéki várossal állunk tárgyalásban 100—150 személyes középiskolai internátus megnyitása tárgyában. Pestszenterzsébeten ingatlant vásároltunk, hogy még ebben az évben megnyissuk benne 100 személyes tanoncinternátusunkat. Több vidéki várossal folytatunk komoly tárgyalásokat, főképpen középiskolai internátusok megteremtéséért.

A gyűjtés első két millióját pedig a fővárosban ingatlanokba helyeztük el s a háború után ezeknek értékesítéséből építjük meg a tervezett főiskolai internátust a fővárostól e célra kapott 2000 négyszögöles telken.

E néhány adat szolgáljon a bizalom megtartásához. Szolgáljon egyúttal serkentésünkre is, hogy további lankadatlan agitációval és áldozatkészséggel segítsük teljes diadalra a Katolikus Diákokon Mozgalom nagyjelentőségű céljait.

Dr. Nádás Zoltán:

Világkrízis és kereszténység

(III. közlemény.)

A betegesen differenciált, az ú. n. atomizált ember, aki életének tartalmát és célját önmagában jelöli meg, a vallásos életszemlélet tekintetében fokozatosan eltér magától az Egyház közösségétől, Krisztus alapvető tanításaitól, végül pedig az Isten-közösségtől, tehát az egészséges krisztusi világnézettől.

Bármennyire is szembenáll egymással a vallásos életszemlélet két szélsőséges eltévelyedése: a spiritizmus és az anyagelvűség — mindazáltal

vagy éppen ezért sok tekintetben közös végzet felé hajlanak.

Jóllehet a *spiritizma* továbbfolytatódó életéről és a lelkekkel való kapcsolatokról beszél, mindez nem menti meg őt attól, hogy végül is ne menjen át meggyőződése a vallásos egoizmusba, az ú. n. egyéni vallásba. Talán jóhiszeműen indul ki a kereszténység dogmatikus alapjaiból, de aztán sikerül annyira előtérbe helyeznie a hívő személyét a hit legszentebb tárgyával, magával az Istennel szemben, hogy lassankint éppen a leglényegesebb ponton megfordul a helyzet és *nem úgy látja magát, mint Isten képére és hasonlatosságára teremtett embert*, hanem ellenkezőleg, *botorul ő teremti meg magának az Istent tulajdon képére és hasonlatosságára*. Ennek a jegyét hordja magán a spiritizmus, amikor egész más manifesztációk történnek idősebb kávésnéniknek és nyugalmazott katonatiszteknek, egész mások egyszerű masamódleányoknak és túlfinomult intellektueleknek. Végül maga a spiritizma is eljut az atomizálódás utolsó fokára úgy, hogy teljesen egyéni izlésével alakított életszemlélete sok mindenre lehet jó, nem egyszer még a felebaráti szeretet indítékául is szolgálhat, de *közös mély gondolatok, érzések kitermelésére és hordozására többé már nem alkalmas*. Heine is zilált korának szellemiségét azzal érzékeltette legjobban, hogy a kölni dóm láttára így szólt: ezek a régiek tudtak építeni, mert voltak dogmáik. A spiritiszták is egyenkint lehetnek jó emberek, de építeni nem tudnak, mert nincsenek dogmáik. Spiritizmussal nem lehet gyermeket nevelni, nem lehet igazságot szolgáltatni, nem lehet a rend, a fegyelem, a megbízhatóság szilárd és biztos alapjait megvetni. Elködösített, érzelmekbe merülő és az erkölcsi igazságszolgáltatást elérhetetlen távolságokba rejtő spiritizmus az általános emberi válság idején egyenlő a semmivel — legfeljebb *«beteg lelkescskének füves kertecskéje»* lehet.

Érdekes, hogy a másik véglet, a *materializmus* is hasonló eredményekre visz. Amíg a spiritizmus nem tud mit kezdeni a metafizikával, addig a materializmusnak egyszerűen nincs metafizikája. Életszemlélete s ennek következtében életberendezése előbb-utóbb teljesen mechanikus lesz. Úgy képzei, hogy az elemek vegyértékei, a fizikai erők törvényszerű megnyilvánulásai nemcsak megmagyarázzák, hanem egyúttal determinálják az élet minden jelenségét.

A materialista legnagyobb büntetése, hogy tulajdon felfogásának lesz az áldozata. Nincs ugyanis nagasabb szempontja, amellyel irányíthatná az emberek gondolkodásmódját és magatartását. Ennek következtében szabadjára engedi az ösztönöket, az emberben lappangó erőket. Nem kell nagyon sokáig várni, hogy az általa laicizált erkölcsnek beérjen a csődje. A materializmusnak ugyanis az öröklött becsületérzésen és tisztességen túl, amikor az lassankint lekopott, logikusan nem állhat más a ren-

delkezésére, mint az utilitarizmus, a hasznosági elv. Márpedig ez a fegyver tulajdonképpen a materializmus szíve ellen irányul. Látszatra ugyan egészséges felfogást takar: azt érdemes megcsinálni, ami hasznos, aminek értelme van. Ne cselekedjünk fölösleges, értelmetlen dolgokat. Nem is volna baj ennek az elvnek az alkalmazása körül, ha nem szűkítenék le a materialisták az életszemlélet kereteit egyre jobban és jobban.

Először csak az Istent és az eget rekesztik ki. Azt mondják, hogy minél kevesebb szeretet megy az égbe, annál több szeretet marad a földön. Utána sokallják már a szeretetet az egész emberiséggel szemben és tovább szűkítik annak kereteit: egy fajtára vagy társadalmi rétegre, esetleg semmi másra mint — isteni önmagukra! A szűkítés aztán tovább megy és az Isten által adott végtelenségből először csak saját utódaik életéig alkudják le az időt s vele együtt az értékelés mértékét, végül csak annyi időt ismernek el a világból, amennyit tulajdon életük által le tudnak fogni. De még az sem tartozik a lehetetlen dolgok közé, hogy a materialista egyáltalán nem törődve a holnappal, kizárólag a mának él; mint ahogy hajlandó a pillanatnyi haszon érdekében, jó pénzért, ellenségei kezéhez juttatni azt a fegyvert, amellyel holnap az ő életét fogják kioltani.

A materializmus végül is az élet anarchiájába torkollik, ami elsősorban és legfőképpen az emberi lélek belső zűrzavarát jelenti. Ugyanazok a hajlamok és törekvések t. i. — a léleknek egyébként természetes és egészséges adottságai —, amelyek az Istenbe ágyazott életben egészségesen alakulnak és zavartalanul érvényesülnek, a materialista életszemléletben mint mérgező góccok játszanak szerepet.

A lélek ugyanis természeténél fogva törekszik arra, amit Krisztus tűzött ki eléje célul: «Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.» (Mt. 5, 48.) *A léleknek igazság és szeretet kell:* tisztában van jogaival, amelyek csorbitása elkészeríti; valósággal éhség jelentkezik nála a bensőség, a melegség után, amely ha kielégülést nem nyer, akkor úgy érzi, hogy nincs otthona, üzött vadnak látja önmagát s ezen keresztül az egész életet értelmetlennek fogja találni. A lélek ezeken át törekszik az Istenhez: a teljes Igazsághoz, az önzetlen, a hátsó gondolatok nélkül kibuggyanó Szeretethez, birtokolni akarja Istent az Ő gazdagságával és erejével.

Ha pedig az ember nem találja meg az Isten felé vezető utat, akkor metafizikanélküli élete szétesik és elrákosodik. A sejtek hihetetlen gyorsasággal kezdenek nőni és elnyomják a többi százat meg ezret. Az Isten utáni vágyból Isten nélkül kapzsiság lesz, hatalmi versengés és az érzékiség loholása, amely prédája elérése érdekében szívtelen, kegyetlen és igazságtalan tud lenni. *Igy áll elő a materialista ember, kielégítetlen és kielégíthetetlen, voltaképpen önmaga által inficiált életével.*

Igy érthetjük meg, hogy ennek az atomizált embernek immár nincs ereje megállítani az élet további bomlását és zuhanását. Így érthetjük meg azt is, hogy a szilárdság érdekében vasbetonból akar társadalmat építeni, ahol a metafizika helyét átveszi egy földi dogmatizmus, amely a kereszténység legkeményebb dogmájánál is sokkal szigorúbb — és olyan fegyelem, amely semmiféle emberi szempontot, semmiféle ellentmondást és kilengést nem tűr. Hogy ennek a rendszernek áldozatai és öngyilkosai vannak, azon talán nem is kell csodálkoznia annak, aki Krisztus hitében és annak őszinte, mély megélésében eljutott a bensőséghez, a boldogsághoz és valami kimondhatatlan biztonsághoz, amellyel munkáját, embertársait és Isten végtelenjébe nyúló jövőjét szemléli.

(Folytatjuk.)

Vasárnapi ének a Boldogságos Szűzről

*Királyasszony tündöklésed,
hatalmad és tekintélyed
Jézus Krisztushoz vonz Téged,
Kinek anyja s lánya vagy.*

*Jessze sarja üde, ékes,
bimbós hajtása szépséges,
Kit elönt az Úr bőséges
harmata: nem ér a fagy.*

*Könnyű szellő, lágú juvallat
érint, az alvó rügy hajthat,
s csendesül ordas viharnak
zúgása intésedre.*

*Virág isteni szülötted,
virágból izes gyümölcs lett:
Gábor szavai bővöltek,
Szűz, szived hit éltette.*

*József igaz férji töpreng,
szeme nyílik, megért, örvend,
szűz szépséged sértéstől ment,
virág vagy, Nap fénye tölt.*

Jó titkodat őrizgette,
mátkaságodat tisztelte,
felmagasztalt igaz lelke
hódolt úrnője előtt.

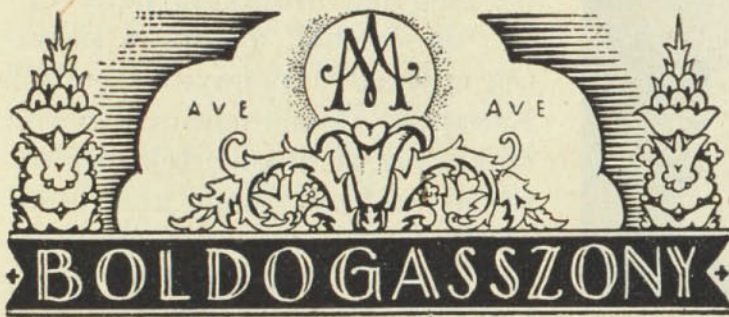
Egek Reád harmatoztak,
sűrű felhők esőt hoztak,
illat-csöppet hullajtottak
Szűz Máriának boldog méhébe.

Csoda kélt, új élet ébredt,
csillagból bibor Nap-fény lett,
Királyt szült szűz földnek, égnek,
s nászi ágy oltárát nem ismerte.

Ó kegyelmes, ó jóságos,
dicséretreméltó bájos,
Fiadnak minket ajánlj most,
könyörögi ó érettünk.

Lelkünk testünket ne nyomja,
súlyát szent Fiad feloldja,
s vigyen égi udvarokba;
ó Anyánk, esdd ki nekünk.

Latinból: Lenquet Rezső.

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.:

A Szűzanya pünkösdje

Negyven napig láthatta még egyetlen Örömet! Bizonyára ott volt mindenütt Fia közelében. Láttá azután az Olajfák-hegyén égbeszállni Őt. S amikor az apostolokkal visszatért a városba s fölment a «felső terembe, ahol időzni szoktak», könny csillogott szemében, de a többiek szemében is: kimondhatatlanul egyedül érezték magukat, nagyon hiányzott Jézus! Ám hűségesen várták — ígérete szerint — a Vigasztalás Lelkét, Aki majd elkergeti szomorúságukat, az Erő Lelkét, Aki majd elfújja bátortalanságukat, az Igazság Lelkét, Aki majd megtanítja őket Krisztus tanításának igazi értelmére. Azért «mindnyájan állhatatosak valának egy szívvel-lélekkel az imádkozás-

ban az asszonyokkal, valamint Máriával, Jézusnak anyjával . . .» (Csel. 1, 13, 14.)

Igen, Mária együtt imádkozik kilenc napon keresztül állhatatosan, egy szívvel-lélekkel az apostolokkal, kiknek édesanyja, vigasza és támasza. Forrón esedezik velük Annak eljöveteleért, Kit megígért Fia. Hogy nem hagyja árván őket. «Jobb nektek, hogy én elmenjek; mert ha el nem megyek, a Vigasztaló nem jövend hozzátok; ha pedig elmegyek, el fogom őt küldeni hozzátok. Ki mikor eljön, meggyőzi a világot a bűnről, az igazságról és az ítéletről: tudniillik a bűnről, mert nem hisznek énbenem; meg az igazságáról, hogy az Atyához megyek és már nem láttok engem; az ítéletről pedig, hogy e világ fejedelme már megítéltetett» (Jn. 16, 7—11.). A Vigasztaló jövetelére esedezték hát ezekben a napokban!

*

Imádságuk nem is volt meddő!

A pünkösd *Lélek* csakugyan csodát tett az apostolokkal! Mint a vihar ragadta magával őket s gyújtotta lángra lelkesedésüket Jézusért! Már nem félték a zsidóktól, már nem zárták magukra az ajtókat, hanem föltárták s prédikáltak a közjük sereglett népnek. És «mindnyájan álmétkodtak és csodálkozva mondták egymásnak: Hát ez mi? Mások azonban gúnyolódva azt mondták: Tele vannak édes borral» (Csel. 2, 12—13.). A mindig heves Péter most nyugodtan magyarázza nekik: «Vegyétek tudomásul és halljátok fületekkel szavaimat. Nem részegek ezek, ahogy gondoljátok, hiszen a napnak még csak harmadik órája vagyok; hanem ez az, ami Joel próféta által mondatott:

És leszen az utolsó napokban (mondja az Úr), hogy kiárasztok az én lelkemből minden emberre, akkoron a ti fiaitok és leányaitok prófétálni fognak . . . (Csel. 2, 14 . . . ; Joel. 2, 28 . . .)

S úgy tűzbe jön s oly bátran és okosan beszél ez az inkább hallgatáshoz szokott galileai halászgazda, hogy a gúnyolódók önkénytelenül is elhallgatnak s tisztelettel figyelnek szavaira: «Férfiak, testvérek, hadd szóljak hozzátok bátran . . .» (Csel. 2, 29.) és bátran szemükre lobbantja: «Ti a názareti Jézust, azt a férfiút, kit az Isten igazolt előttetek erővel, csodákkal és jelekkel . . . felszegezve megöltétek . . . Ezt a Jézust az Isten feltámasztotta, aminek mi mindannyian tanui vagyunk . . .» (Csel. 2, 22—32.). S olyan őszinte meggyőződés

sugárzik szavaiból, olyan ellenállhatatlan erővel, hittel, tüsszel beszél, hogy hallgatói megrendülve hallgatják.

«Mikor ezeket hallották, szívükben megilletődének és szólának Péterhez és a többi apostolhoz: Mit cselekedjünk férfiak, testvérek?» (Csel. 2, 37.) S Péter és a többi apostol aznap mintegy háromezer hívőt keresztelt meg! S ezek nemcsak pillanatnyi felbuzdulásból csatlakoztak hozzájuk, hanem «állhatatosan kitarlottak az apostolok tanításában, a kenyértörésnek közösségében és az imádságokban» (Csel. 2, 42.).

Igy sarjadt ki a Szűzanya imádsága nyomán s így indult el évezredek útján az Egyház! Az az Egyház, mely történelme során római bazilikákat, kölni, milánói, rheimsi dómokat épített, Szent Ágostonokat, Szent Jeromosokat, Szent Bernátokat adott a világnak s olyan egyetemes zseniket, mint Dante, Beethoven, Michelangelo..., akik nélkül talán a szellem ázsiai pangásában élne Európa még ma is! Ezen a napon született meg tehát a diadalmas, nagyszerű, krisztusi Egyház, melyen a Pokol Kapui sem vesznek majd erőt!

*

Az apostolokat mintha teljesen kicserélték volna! Nem lehetett rájuk ismerni! A félnék emberek egyszerre hősök lettek! Félelem nélkül szálltak síkra Krisztusért, nem törődve a zsidók fenyegetéseivel, börtöneivel, vesszőivel... Szavaik és tetteik pedig egyenesen félelembe ejtették a híveket. «Félelem fogott el minden lelket: számos csoda és jel is történt az apostolok által Jeruzsálemben... A hívők mind összetartottak és mindenük közös volt. Birtokaikat és javaikat eladták s osztogatták az összeseknek, kinek-kinek szükségéhez mérten. Naponkint egy szívvel-lélekkel időztek a templomban, házankint végezték a kenyérszegést, vigadozással és a szív egyszerűségével... dicsérték az Istent és az egész nép szeretetében állottak. Az Úr pedig naponta növelte az üdvözülendők számát.» (Csel. 2, 43—47.)

Ó, hogy örülhetett Fia kiseded táborának növekedtén a Szűzanya. De mennyit imádko-

zott is érte! Virrasztó szeretettel őrködött az ősegyház fölött, melynek valóban *Édesanyja, Támasza és Vigasza volt!*

Csodálatos szeretetben éltek, mint egy nagy család, melynek tagjai egymást istápolják a közösből. Együtt imádkoztak, magasztalták Istent s részesedtek «a kenyértörés közösségében». Ó, hogyan vehette magához Fia szent Testét a Szűzanya? Micsoda mély áhítattal, vággyal, elragadtatással! Úgy, mint első Gyümölcsoltó napján... S az emlékek, az édes-bús emlékek mint rohanhatták meg anyai szívét ezekben a mámoros pillanatokban!

Egy nagy művész csodálatos ihlettel festette meg a Szűzanya áldozását: térdenállva fogadja Péter apostol kezéből az Úr Testét, míg János apostol a szent kelyhet nyújtja Feléje, a háttérben meghatottan nézik ezt a gyönyörű jelenetet az első hívek...

Igen, egy volt a Kenyerük, egy volt a hitük, egy volt a szívük-lelkük akkor a keresztényeknek! Az ősegyház krónikása nem fogy ki a dicséretből, mennyire szerették egymást s mennyire szerették Krisztust, Akinek parancsa szerint csakugyan arról ismerték meg akkor az emberek, hogy az ő tanítványai, mivel szerették egymást: «A hívők sokaságának pedig szíve-lélke egy volt s egyikük sem mond vala semmit sem a magáénak a birtokából, hanem

D. Lenz O. S. B.: Virgo mystica.

mindenük közös vala. Az apostolok pedig nagy erővel tesznek vala tanúságot Urunknak, Jézus Krisztusnak feltámadásáról; és nagy kegyelem lakozik vala mindnyájukban. Nem is volt senki sem szűkölködő közöttük, mert mindazok, kiknek föld-, vagy házbirtokuk volt, eladták s az eladottaknak árát elhozták és az apostolok lábához tették. Mindenegyesnek pedig annyit osztottak ki, amennyire kinek-kinek szüksége volt» (Csel. 4, 32—35.). Nem látott hát szükségét Jézus Anyja sem! János apostol gyöngéden gondoskodott Róla...

*

Ám ez a zavartalanul boldog élet nem tartott túlsoká. Csakhamar kitört az üldözések vihara. Előbb csak Péter és János került tömlöcbe; azután megkövezték Istvánt, az első

szerpapok egyikét; Jakabot, János apostol bátyját lefejezték; s újból elfogatták Péter apostolfejedelmet, sorsa már nem volt kétséges... «Az Egyház pedig szüntelen könyörög vala Istenhez óérette» (Csel. 12, 5.) s Isten csodálatosan ki is szabadította Egyháza fejét... Péter ekkor páratlan történelmi érzékkel a világbirodalom szívébe, Rómába ment, a többi apostol a világnak más-más pontját szállta meg, hogy mindenütt hirdesse az Evangéliumot s mindenhol lelkeket hódítson Krisztusnak.

Tudjuk, Szent János Apostol Efezusba került, de csak Kr. u. 70 körül s lett Kisázsia egyházainak (egyházközségeinek) feje (patriarkája). Nem valószínű, bár egyes legendák emlegetik, hogy a Szűzanya is ide költözött, sőt, hogy itt is halt volna meg, hiszen ekkor már több mint nyolcvan esztendősen kellett volna lennie. Sokkal elfogadhatóbb, hogy Jeruzsálemben hűnyt el, ahol «elszenderülését» egy gyönyörű bazilika is hirdeti. A Menologium Graecum határozottan állítja: «János apostol és evangelista az Úr mennybemenetele s az Isten-szülő halála után ment Efezusba, Krisztust hirdetve...» «Timóteust Néro császár idejében szentelte Efezus első püspökévé Szent Pál — Szent János jövetele előtt, aki az Isten szülő elszenderülése után jött Efezusba...» A Szűzanya jeruzsálemi «sírja» mellett tanuskodnak: Krétai Szent András, Damaszkuszi Szent János, Baronius, Lagrange...

Május a Bükkben.

Május a Bükkben

Még alszik a nap, vagy tán most fűrészi elvénhedt lábait az Ég csodaszép kék tengerében. Erőt gyűjt, nemsokára útjára indul, hogy rójja, újra rójja évezredek óta ugyanegy útját. Még titokzatos homály borul a végtelen erdők mélyére. De már jön, fölaranyló sugarait szertehinti, bemelegít mindent, bevilágít tört reményű szívekbe, új örömet, életet, reményt lehelve szerteszt.

Május a Bükkben! Pókháló finomságú zöld selyemfátyol borul a rozsdabarna évszázados fákra. Mély völgyben szűk erdei ösvény kanyarog; tündéri látvány: ennyi csoda láttára megmámorosodik a szív. Van-e, lehet-e nagyobb öröm, mint erdők hús ölén járni? Ez az öröm, mely az Ég felé vezet.

Bükkös! Ha belépsz, mintha egy gótikus templom hűvös homálya venne körül, úgy érzed, keresztet kell vetned s imára csuklik le fejed. Majd fölveted áhítatos tekinteted, föléd hajlik titkos meszszeségen át a csücsíves boltozat s mintha láthatatlan kéz festette volna, kéklő foltok reszketnek a zöld homályú magasságokból. Ezüst patinás fák a templom oszlopai, a szellőreszkette levelek Istenkézalkotta freskók — soha el nem múló, minden tavasszal újra restaurálva.

Halk nesz, — majd zúgás, suhogás, — a tavaszi szél örök zenéje, megfeythetetlen örök valami; mintha a dóm távoli, félre eső zúgában szent zsolttárokat zengenének és a szent énekes ima száll-száll föl a magasságok felé, áttör a zöld boltozaton és repül oda, hova csak az ima juthat el. Majd elül a szent ének, csak foszlányok jutnak el immár hozzád. Megilletődve omolsz le egy korhadt fatörzsre, azt hiszed, álmodol. De íme álmodból rigók méla füttye, egyszerű, szerény ruhás kakuk szívet reszketető hangja ébreszt fel, vadgalamb epedő zokszava hallik s te mozdulni sem tudsz, nem is akarsz, hogy el ne röpödjön oly gyorsan a bűvös pillanat, az a szent áhítat, melyet csak egy ilyen Istenkéz építette dómban érezhetsz.

És hogy teljes legyen a kép: elindulsz, illatos ibolyák kéklő bársonyán lépkedsz tova — s íme elérsz az oltár elé.

Évszázadok súlyától meggörnyedt hátú hegyek lábánál íme ott áll a limpiaszi kereszt, ott függ előtted a kiterjesztett karú Istenember, magába roskadtan. Sápadt gyöngyvirágok illata a tömjén, mellyel az Isten Fiának hódol az erdő; és mintha ezer és ezer kicsi elefántcsont kis csengetyű csenditene imára.

Odaroskadsz te is lábaid elé, lehúnyod szemed, a

Oh, szép Szűzanya!...

*Ó, te égi szűz virágszál;
Tisztalelkű Szűzanya...
Te voltál a földnek éke,
s lelkünk fénylő csillaga!*

*Te maradjál ezután is:
menedékünk... mindenünk!
Könyörülő légy irántunk:
Ha könnyelműn vétkezünk!*

*Lourdes gyöngye, segedelme,
adj kitartást!... adj hitet!...
Gyógyíts meg sok könnyes lelket,
Sok-sok összetört szívet!*

Radványi Sándor.

szél távoli orgonaszót hoz feléd : imádság, ezer szent kérelem szakad fel megkínzott szívedből.

S te vigaszt találsz, mert a szegénynek erős vára a hit!

Szűk esendes völgyben kanyarog az út tova és visz csergedező kristályvízű kis hegyi patak mellett, ő elkísér, kísér az utadon. Kis fehérfalú kápolna tűnik a szemedbe, magas kiálló sziklán épült, s mántha védőleg tekintene reád le a magasságból oly mélyen hajlik le a kanyargó, elvesző szürke útra. A goluta szent útja vezet oda föl. Sziklába vésett kálvária-képek : Krisztus az olajfákhegyén, elfogatása s minden szenvedése mohos sziklaképeken zajlik le előtted : mint a föld legnagyobb, legszentebb drámája. Ezen az úton érsz fel a kis néma kápolnához. Majd folytatod utadat s csakhamar tárul a sziklák tündéri kastélya, az üdülőhely csodaszép szállója, lábainál ott terül el a gyönyörű tengerszem, haragoszöld hűs hullámaival. A regényes szépségű, mély, feketeszöld-hullámok fölé vén fűzfák hamvaszöld lombja borul s szederindák kúsznak le bársonyos leveleikkel a tó zöld, csillagos vizére.

Minek nekünk idegen országok tengere, Ég felé tekintő hegyek? ! E sokat szenvedett kicsiny áldott országban is van hely számotokra. Más világok sziklás partjaihoz csapódó hullámok idegen zenét muzsikálnak, nem értheted, az Ég sötét kékje idegen szívednek. Ne menjetek idegen földre, hisz nekünk is van tengerünk, hűs hulláma kebeléből magyar szív dobban felénk.

S ha lelked titokzatos homályú bércek felé vonz, itt a Bükk, az Úr legszebb temploma.

Maradjatok hát itthon munkában, gondokban elfáradt apák, ne hagyjátok árván e kicsiny bús ország tündértárait, ti angyalszárnyú anyák, tűrő, bizó szíveteken hozzátok el egyetlen s minden kincseteket, a gyermeket, kit egykoron szívetek alatt hordoztatok. Itt megerősödtök, meggyógyultok, hisz minden lomb reátok borul, minden bokor visszahúz.

Özv. Békeffy Lászlóné.

Május asszonya

Május van. Az erdők zugolyaiban hófehér gyöngyvirágok illatoznak. Harangvirágok csilingelnek. A katolikus emberek pedig hódolnak a Szent Szűznek . . .

Azok, akik Szűz Mária és a szentek tiszteletének ellenségei, álláspontjukat rendszerint azzal támasztják alá, hogy ennek a tiszteletnek a lelkiéletben semmi értelme és semmi haszna sincsen. *Egy az Isten* — hivatkoznak a Szentírás rosszul értelmezett szavaira — *és egy a közvetítő Isten és az emberek között*: Jézus, az emberré lett második isteni személy.

Aquinói Szent Tamás marialógiája szerint azonban tévedésük nyilvánvalóan a fogalmak össze-zavarásából származik. Mi a közvetítést és közbenjárást nem ugyanolyan értelemben tulajdonítjuk Máriának és a szenteknek, mint Krisztusnak. Jézuson kívül nincs más, aki az áteredő bűnbe jutott emberiség és a miatta haragvó Isten között létrehozhatta volna a kibékülést. De azért ez egyáltalán nem zárja ki azt, hogy az egyetlen közvetítő által a világra kiárasztott kegyelmeket oly tökéletesen felhasználó Szent Szűz és az Isten barátai : *a szentek* ne lehessenek a mi szószólóink, közbenjáróink Isten trónusánál.

Az égi kegyelmek közvetítésének gondolata különös mértékben áll Szűz Máriáról, aki Istenanyai méltóságánál fogva a szentek között a legelső helyet foglalja el és Isten szeretetéhez legközelebb áll. A szentatyák szerint Ő a kegyelmek csatornája (Aranyszájú Szent János, Szent Ágoston), modern nyelven szólva: a Könyörgő Mindenhatóság!

Ezért mint a szepesi fennsíkban a Kárpátok fensége, úgy emelkedik ki a Szent Szűz az emberek közül. A világ mindig megcsodálta a tömegből kiemelkedő nagyokat, akiknek kiválósága követésre buzdít. S ha nagy tetteikben nem is tudta követni őket, legalább kisebb, jelentéktelenebb szokásaikban utánozta.

Mária nem nagy dolgokban volt hős, hanem a szürke hétköznapok jelentéktelen eseményeiben. Ezért mi is követhetjük minden vonalon Jézus után ezt a legvonzóbb Példaképet: a Szűzanyát. Ő Krisztus leghűbb mása, kiben a Szentlélek kegyelmeinek teljessége ékeskedik. Soha a legcsekélyebb hibát sem követte el, soha semmiben ellene nem szegült az Isten akaratának. (Aquinói Szent Tamás.)

Már Szent Ambrus és Libérius pápa úgy tüntetik fel Máriát, mint az összes erények legszebb tükörképét, aki embertársaival szemben mindig előzékeny és szeretetreméltó volt. Semmit sem mondott, ami sértett volna, semmit sem tett, amivel másnak ártott volna. Mindenkit szeretett és mindenki szerette őt.

Mi is könnyen követhetjük, hiszen szépséges erényei minden korban mindenkit elbájoltak. Mélységes hite, szűztisztasága és alázatossága megihletik még a kereszténységtől távollévőket is. Belső lelki összeszedettsége, Isten és az emberek iránti szeretete meglágyítja a legkeményebb szíveket is. Innen ered az, hogy festők, szobrászok és költők legremekebb alkotásai legtöbbször Máriát, az Istenanyát és az Ő hervadhatatlan szépségét dicsőítik.

Ezért kövessük mi is Őt életünk minden napján, de különösen májusban! A tarka-barka májusi réten nőnek a virágok. Illatuk betölti az egész határt. Ezek a májusi virágok arra figyelmeztetnek, hogy mi is virágos és illatos lelkek legyünk. A Szent Szűz szobra körül pompázó virágok. Alázatosak, kedvesek. Egyszerűek. Mint a májusi Szűzanya. Szi-

neink tüze ragyogja be az egész határt. Lélekkelyheink illata töltse be a lelkek kertjeit. Szívünk májusi tömjén-aromája a szíveket. Ez lesz aztán igazi május. Ha nemcsak a mező és rét illatozik, hanem *Május Asszonyának a mi lelkünk is!*...

P. Fenyvessy Jeromos O. P.

Falbrecht Alice:

Lelki levelek

(5)

Kedves Barátom!

Igaza van, mindig széjjel hull valami, amihez ragaszkodunk. A kegyeletet nem az eszünkben hordjuk, hanem a szívünkben. Majd ha megismeri az Urat, meg fogja látni, hogy mennyire segít nekünk! Valósággal Ő viszi helyettünk a Keresztet és Ő az, Aki mellettünk halad a nehéz úton és sokszor vidít fel bennünket. Keze a távolba mutat, ... de mi csak a nagy hegyet látjuk, amely előttünk van — a sok nehézséget, — de amögött van az ígért földje. Az Úr sokszor nyújt felénk frissítőt, de mi ezt nem vesszük észre, mert tekintetünk nem függ az Úr arcán.

Gyűjtöm az időt, mint más a pénzt, örülök az elmúlásnak, hogy végre oda érkezzem, ahová hivatalos vagyok. Vannak emberek, akik beszélnek és nem cselekszenek és vannak, akik nem beszélnek és cselekszenek.

Nem kell az emlékekben turkálni, azokat le kell zárni. A Krisztusi szeretet páncél, mely minden ellenmegvéd, csak egy fortélyja van: hogy szeressük ezt a páncélt! Ha egy kedves templomban vagyunk, otthoni érzés fog el, mert Krisztusnál vagyunk és ott jól érezzük magunkat.

A földi élet zarándoklás göröngyös úton és nem lehet autóbuzson gyorsan célhoz érni. Ha egy iskolában évváró ünnepélyt látunk, gondoljunk arra, hogy ezek a növendékek is egész évben erre készültek, hogy jó osztályzatot kapjanak. Az étellel is így vagyunk. Mi is csak úgy fogunk állni az Úr előtt és be kell számolnunk az életünkről. És késő lesz a bánat, hogy erre a napra nem dolgoztunk eléggé. Csak a vallás ad türelmet és szelidséget. Az Úr sokszor jön el hozzánk, olyankor is, mikor nem keressük. Ebben a sártengerben kell evickélni, amíg Isten akarja. Úgy kell élni, hogy a halál minden pillanatban készen találjon. Nem kell az embert keresni — függetlennek kell lenni az emberektől! Csak Istent kell keresni. Önmagunkban kell élni, emberek nélkül, Istennél. Semmit sem kell akarni és csak az elmulhatatlanra gondolni. Ha meg is van a lelki magaslat, a küzdelem a testtel tart, amíg csak van test. Arra kell gondolni, hogy az ember elmúlik, de Isten ígérete megmarad. Akinek csak fájdalom maradt, annak arra kell törekedni, hogy az ne húzza le, hanem vigye fel! Lássá, én szélsőséges vagyok, semmiben sem tudok mértéket tar-

tani, a középutat nem tudom járni semmiben. A kicsinél megállni nem tudok.

Ha az ember új életet akar kezdeni, akkor nem szabad a multra visszanézni! Az új életnek erőt kell adni, hogy a maga kereteiben megszilárduljon és élhetővé tegyük a magunk számára. Vannak egyformán ismétlődő dolgok, melyek azért nem válnak unalmassá, mert a megszokás révén lettek szükségessé.

Ruganyos izmok, acélos idegek és friss, üde szellem kell. A kábulat csak zürzavart csinál. Meg kell találni az életformát problémák nélkül, az észnek szilárd trónust kell emelni és a testet hozzá kell formálni. Fölénnyel és függetlenséggel kell lenézni az apró dolgokat és a kicsinyességet. Az életet élni kell, valahogyan, ahogyan bírjuk, mindenki a maga módján, igyekezni kell a mérleget helyre billenteni.

Ha tompa fájdalom üli meg lelkünket, egy fix pont világít: a Kereszt! Minden összedőlhet, csak a keresztbe kell belekapaszkodni, a fuldokló reményességével. Mindent a túlvilág szempontjából kell nézni. Keskeny az út, melyen keresztünket hordozva járunk. Az Isteni kegyelem permetezi az elszáradt lelkeket, és ha elesnek, az Úr szelíden szól: kelj fel!

Mit érnek a barátok, rokonok, ha meghalok, magamnak kell menni, egyedül leszek az Úrnál! Milyen jó akkor, ha nem ragaszkodom semmihez, úgy sem vihetem magammal, csak a cselekedeteimet. Az Úr Jézus a barát, aki bennünk lakik, mindig velünk van és a javunkat akarja. Az én lelkemben is sok «miért» tátongott, azért tudom magát olyan jól megérteni.

Ha bűnösök vagyunk, nagyobb bennünk a hit. A bűntudat, a bánat és főképp a félelem növelik a hitet. Ha lemondunk, áldozatot hozunk, tiszta a lelkiismeretünk, akkor az ördög úgy látszik ezt irigyli tőlünk, mert olyankor jönnek a kételyek: van-e értelme? Miért kell ezt tenni?

Amint előttünk fogy az élnivaló, úgy gyűlik mögöttünk az, amit leéltünk. Most az a kérdés, hogy a percre állítjuk be magunkat, a jelenre, vagy pedig a jövőre? Tőkét kell gyűjteni! Kelengyét a túlvilágra:

Rovatvezető: Dr. Nádás Zoltán.

Amerikát mindig úgy szokták említeni, mint az újszerű ötletek és a nagy vagyonok hazáját. Maga az ország és a társadalma annyira változatos, hogy ha valaki kisebb területen és szűkebb vonatkozásokban ismeri meg, könnyen egyoldalú képet fest-

het róla önmagának és másoknak. Amíg pl. Newyorkban és vidékén a négerék teljes szabadságot élveznek, addig a déli részeken, az ú. n. South-on csendesen, de határozottan bojkottálják őket. Az is igaz, hogy még szabadságuk városában sem tudnak többre vergődni, mint hogy liftes boyok vagy legfeljebb boxbajnokok lesznek. Lehetséges azonban, hogy ez már a faj szellemi színvonalával áll összefüggésben — legalább is jelenlegi életkörülményei között. Társadalmának sokrétegűségével kapcsolatban el kell ismernünk, hogy a kereszténység őszinte felfogásával szemben erős hajlandóságot mutat. Ennek a társadalmi változatnak egyik típusa a dúsgazdag és jótékony Dale Carnegie, akinek érdemes megjegyeznünk a mondását: legalább akkora szorgalmat kell tanusítani vagyunk jótékony felhasználásánál, mint amilyent kifejtünk annak megszerzésénél.

Néhány hónappal ezelőtt halt meg a bolsevista istentelenek vezetője, a zsidó Jaroslowski-Hubermann. A szovjet a legnagyobb tiszteletnyilvánítást tanusította vele szemben. A Kreml egyik dísztermében ravatalozták fel. A Ppolitbüro emberei álltak őrséget, a moszkvai munkásság pedig felvonulást rendezett annak a holttesténél, akit úgy méltattak, mint népe boldogságának rettenthetetlen harcosát. Az ünnepségek után a holttestet elégették. Ebből az egész esetből eléggé nyilvánvaló, hogy a szovjet hivatalos politikája mennyire «közömbös és semleges» a harcos istentagadók mozgalmával szemben.

XII. Pius pápa életének a filmjét világszerte nagy lelkesedéssel fogadták a katolikus tömegek, de még a kívülállók is tisztelettel, nem egyszer kifejezetten áhitattal szemlélték megkapó és mélyen emberi részleteit. Annál szomorúbb, hogy az Egyház régi ellenségei mindmáig nem akarják észrevenni, hogy a keresztény Európát fenyegető Ázsia népeivel szemben a legerősebb szellemi és erkölcsi erődítményrendszer éppen az általuk támadott katolikus Anyaszentegyház. A bolsevizmus ellen ugyanis nem elég fegyvert fogni a kézbe, hanem az is fontos, hogy *hogyan gondolkodik a bolsevizmusról az, akinek fejébe van a kezében*. A vele szemben álló meggyőződés pedig végső fokon kizárólag a mélykereszténységben talál gyökeret: Krisztus Egyházában, földi helytartójában. Bántó ezért a berni szociáldemokratáknak az ú. n. méltatása a «Pastor angelicus» c. filmmel szemben. Berner Tagwacht c. lapjukban többek között azt írják, hogy amíg a zsidók nem akarják elismerni Jézus Krisztust Messiásuknak és még mindig várják a Megváltó eljövételét, a keresztények számára eljött a már akkor is oly bűnös világot felemelni. Azonban megígérte, hogy még egyszer eljön a földre és megalapítja ezeréves uralmát. Ha akkor megnéznék véletlenül a «Pastor angelicus» filmet, azt a mérhe-

tetlen gazdagságot, pompát, fényűzést, amellyel az Ő helytartója itt a földön él, akkor nem várná meg, hogy ismét megfeszítsék, amit ez alkalommal — a szociáldemokrata bölcselkedés szerint — a keresztények hajtanának végre, hanem újból elhagyná ezt a bűnökkel terhelt világot és talán később, vagy 2000 évvel utóbb jönne el harmadszor, amikor már nem lenne többé «Pastor angelicus». A szociáldemokraták csodálatosképpen és következetesen megfélemlenek arról, hogy a moszkvai Kreml luxusa messze felülmúlja a Vatikán minden fényét és gazdagságát, és hogy Moszkva jelenlegi urai is megfélemlenek ennek a luxusnak a kisepréséről és mérhetetlen értékeinek a nép között való szétosztásáról. Azonkívül a tobzódó jólétet, sőt a határtalan luxust még a harcos istentelenek nemrég elhunyt vezetője is — akiről az imént tettünk említést — ugyancsak minden aggályoskodás nélkül vállalta és fenntartotta. — Mi pedig nagyon jól tudjuk, hogy a pápa a Vatikánban nem ura, hanem csak kormányzója. A Vatikán voltaképpen négyszázmillió katolikus közös kincse és szemefénye. Az ott felhalmozott művészi értékeket és ma már alig felbecsülhető vagyonokat — ha ugyan a háború még meghagy belőlük valamit — a katolikus tömegeken túl úgy is szemlélhetjük, mint faji és valláskülönbség nélkül az egyetemes emberi szellem lelőhelyét, mert annak szemléletéből, tanulmányozásából, sőt a benne való kutató elmélyedésből ezen a világon senki sincs kirekesztve. A protestáns történész csakúgy tanulmányozhatja a Vatikán könyvtáraiban és irattáraiban a reneszánsz pápák életét, mint a legbuzgóbb katolikus X. Pius szenttéavatásának a kérdéseit. Azt pedig, úgy látszik, a szociáldemokraták számára külön kell tanítani, hogy a «Pastor angelicus», XII. Pius pápa, személy szerint a legegyszerűbb viszonyok között él és nemcsak a legmegfeszítettebb munkát, hanem egyúttal a legkomolyabb vezeklést is vállalja, hogy méltó sáfára legyen itt az egyszer már földreszállt Istennek. Mindenesetre érdekes, hogy az elvtársak másképp írják föllelékezés előtt és föllelékezés után.

Régi megállapítás az, hogy nincs semmi új a nap alatt. Úgy is szokták mondani, hogy a történelem ismétli önmagát. Xavéri Szent Ferencnek Japán földjére való érkeztek az ottani boncok nyolc különböző pártra oszlottak. Amikor Szent Ferenc ige hirdetése nyomán először kerültek szembe az igazsággal, egymás között legott kibékültek és minden ellenségeskedést felejtve, Krisztus tanításában látták egyetlen ellenségüket. Napjaink ugyan ezt mutatják, amikor Krisztus tanítása ellen a legkülönbözőbb szempontok és felfogások vonulnak fel: a liberális sajtó csakúgy, mint a marxizmus; a szabadkőművesek ugyanúgy, mint az egyéni vallás hívei. Mindez arra mutat, hogy az igazságnak csak egy útja van, a tévedésnek pedig számtalan; és hogy a sok-sok tévedésnek csak egyetlen-

egy közös pontja van : szembenállás az igazsággal. Önkénytelenül is eszünkbe jut Rachmanova egyik regényének a mottója, amellyel apjának, Tolsztojnak családi életére céloz : a házasság boldog csak egyféleképpen lehet, boldogtalan pedig számtalan formában.

«A vallás ópium». — Hogyne. Sok vallás az. Például a theozófia, a spiritizmus, vagy a pantheizmus. Amerikai őrjöngő szektáriusok hóbotos vallása. A «Lélek» megszállottjai, a Paraklétos prófétái, a «Harmadik Szövetség» apostolai. Vagy a Szent Tehén ájtatos imádói...

*

«A mennyországot hagyjuk az angyaloknak és a verebeknek» (Bebel). — Ez körülbelül a viziló filozófiája is. Valahogy így gondolkozhatik ez a nemes Vastagbőrű is Nilus fénydús partjain a puha és forró iszapban... De ezért e meghatóan igénytelen világnézetért kár volt embernek születni!

*

«A vallás magánügy». — Remekül illusztrálták ezt a népboldogító elvet füstölgő spanyol kolostorok, mozikká, raktárákká és mulatóhelyekké alakított templomok s a szibériai bányamunkákra deportált papok légiója...

*

Most, hogy Izajást s a többi prófétákat olvasom, mint vakító villám csap lelkembe egy szörnyű igazság!

Hogy ostromozzák ezek a szellemóriások a bűnbe, paráznaságba, bálványozásba merült népet! De senki sem hallgat rájuk... És jön Babylon s az elhurcoltatások, megtizedelések, sanyargatások szakadatlan láncolata... A nép végre felocsudik a hamis káprázatból. Babylon vizei mellett ül szomorúan, hegedűit a fűzfákra akasztja és zokog vigasztalhatatlanul. Gonoszságát siratja. S Jahve megszanja : visszavezeti népét a fogságból szülőföldjére. Ettől fogva az egy igaz Isten tisztelete csorbítatlan. A nép jámbor. A bálványozástól, mint

az eleven ördögtől irtózik. Vezetői, a farizeusok, buzgóságukkal már túlzásba mennek s a Tóra megtartását az aggályosságig s a szórshasogatásig viszik. Nem csoda, ha minden külsőség szigorú betartásával végül is a külsőségeknél rekednek meg. S a mélységek iránt elvesztik érzéküket.

Amikor emiatt ama Názarethi Próféta, Aki azóta egész világtörténelmet csinált, keményen ostromozta beszédeiben őket és szemükre hányta nyakasságukat, elfogatták, meghurcolták, erőszakosan elítéltették s a Pascha előkészületének sötét és komor délutánján keresztrefeszítették. Azt, Aki megjósolta halála előtt Jeruzsálem pusztulását s Aki sírt népe vesztén. S jöttek Titus légiói s tövig rombolták a Szent Várost, köt kövön nem hagyván benne, lakosságát fölkoncolták, vagy rabszíjra fűzték s Rómába hurcolták. Azóta él szétszórta, hontalanul, száműzve a zsidóság s bolyong örökn nyugtalan-Ahasvéreként világszerte. Mintha valami szörnyű átok súlya alatt görnyedezne, valami szörnyű vérbűn, valami szörnyű igazságtalanság súlya alatt...

Vajjon nem döbbenek rá, hogy tragédiájuk itt kezdődött? Hogy e kiüldözöttség, kivertesség, hontalanság, nyugtalanosság oka itt rejlik? Mert nem hallgattak Jahve leghatalmasabb Prófétájára s megölték a többivel együtt. Vérét hetykén magukra kívánták. Ime rájuk szállt. Sorsukon sötétlik árnyéka. A Khados Israel haragjának rettentő súlya alatt görnyednek. Engesztelő vétekáldozat már nem száll az ég felé. Minek is? Jahve elvetette népét. Szőlőjét pusztulásnak adta. Hiszen csak vadszlőt termett. Elrontotta sövényét. Szabadon tapodhatják az erdő vadjai. És bojtorványok burjánznak szerte rajta. Hiszen a művesek nemcsak szolgáit : Egyszülöttét is megölték...

*

Megrettenve nézem a kettős francia arcot. Egyik felén Voltaire, Danton, Anatole France... A másik felén Jeanne d'Arc, Chantal Franciska, Lisieuxi Teréz... Egyik oldalon hitelenség, cinizmus, erkölcsi züllöttség, Egyházugyűlölet, rikácsoló «Écrasez l'infâme!» és düh és gúny és tajték! S mindez szinte ördögi fokon. A másik oldalon : angyali alázat, tisztaság, izzó és mélységes hit, hősiesség, szeretet, áldozat-készség, engesztelés, «Gallia poenitens...» Két véglet! Örök emberi végletek. Örök emberi arc. Tud állati lenni, tud kegyetlen és lel-

ketlen lenni és önző a végtelenségig. És tud tisztán és áldozatosan és hőiesen szeretni, szenvedni, vezetni. Tud kételkedni és tagadni és tud alázattal hinni és remélni Istenben. Vajjon melyik az erősebb, az igazibb benne ?

*

Istenem ! Hogy lehet ezeket az ószövetségi prófétákat olvasni s nem hinni Jézusban ? Ha az evangéliumokat lapozgatjuk, döbbenetes erővel látjuk megvalósulni a jövődöléseket : Izajás megrázó 53. fejezetét a szenvedő Krisztusról, Dániel csodálatos látomásait a 77 évhétről, a Krisztus megöléséről s a Templom tökéletes elpusztításáról s a többi próféta nagyszerű profeciáit (Mikeás, Ezekiel . . .), melyek szinte hajszálnyi pontossággal mind bekövetkeztek. Csak a betűrágáson túl a szimbolumok értelméig, lelkéig kell fölemelkedni !

*

Ahogy nézegetem ezeket a gyönyörű fényképeket : német, francia és olasz templomokról, úgy rémlik, mintha a román bazilikákban, gót dómokban és barok katedrálisokban híven tükröződnék e három nép minden sajátsága, egész karaktere.

E nehézkes, komor és hatalmas román stílus templomokban teuton-szív dobog. Döbbenetes tömegeivel, rideg kőfalaival, súlyos tornyaival, Harcra készen. Félelmes erővel.

Mily csodás ellentétje a gótika. Csupa báj. A gall lélek valóságos inkarnációja. A kövek misztikus vágyban kigyúlva felejtve és megtagadva természetük minden lomhaságát s tehetlenségét, könnyedén törnek és szöknek az égre hallatlan merészséggel s kivirágoznak ezer virágban s adorálnak ezer tornyocskában. Ó, ez a káprázatosan gazdag képzelet ! Ezek a «dekadensen» finom, valósággal törékeny vonalak. Ez az átszellemült anyag. Ez a gránitba lehelt metafizika. Középkor : Clairvaux, Fiesole, Rheims . . .

S ez a lendületes barok ! A «reformáción» győztes Róma. Csupa ujjongás. Az igazi keresztény renaissance tavasza. Az ájultságából, hosszú álmából erejére ébredt óriás ! Amint játékos kedvében és szertelen örömeiben kirobban és szétfeszít és összevissza tördel mindent, amihez csak keze ér : párkányokat és vonalakat és oszlopokat csavar spirálisra és kupolákat boltoz gigantikusra. Hatalmas menyegyzet-freskóin meghasad az ég s Isten dicső-

ségét látjuk. Vakító fényözönben örvénylik alá a boldogok roppant kórusa s mind énekel, hozsannáz, és allelujáz. Pajzán puttók röpködnek szerte s megtelepednek minden kiugró szögleten . . . A diadalmas Egyház üzen bátorítól a küzdő Egyháznak !

*

Próféta-portrék :

Izajás ! Hét évszázad kódének gomolygásán át ő látott legtöbbet Krisztus alakjából. Az Emmanuelból. Aki Szűztől születik csodálatosan. Akin megnyugszik az Úr Lelke. Jahve szolgája ő, akire az egész világ bűne súlyosodik. Érettünk szenved irtózatosan és a mi vétkeinkért hal meg gyalázatosan. De megszabadít minket. Maga az Úr szabadít meg . . . Izajás valóban az Ószövetség «evangelistája». Irásművészetének káprázatosan izzó és zengő stílusa a világirodalom remekírói közé emeli őt.

Jeremiás ! Saját vérével írja sötét jövődöléseit. Megrendítő, mennyit szenved maga miattuk. Nemcsak kortársainak dühétől s üldözésétől, kiknek keményen szemére veti bálványozásaikat s megjósolja a szörnyű bűnhődést : Babylont. Nemcsak a börtöntől s egyéb megaláztatásoktól kell szenvednie. Hanem belsőleg is. Hisz ő is zsidó. Kimondhatatlanul fáj népe romlását látnia s Isten ostorát hirdetnie . . . Az ilyen próféták nem lehetnek csalók ! (Milyen megrendítő hatalmas víziója Franz Werfelnek : «Halljátok az ígét» !)

Ezekiel ! Az Ószövetség nagy misztikusa. Ragyogó látomások szemlélője. Isten zafirtrónjának, Neon-szekerének énekese . . . Ez extázisok fejében azonban rengeteget szenved. Mint minden misztikus.

Dániel ! A legegységesebb próféta. Kontinensekben gondolkozik. Világbirodalmak dicsőségét és összeomlását látja. A Messiás örök Országát hirdeti, mely a babyloni, perzsa, görög s római uralom után tűnik föl, kezdetben mint kicsiny kő, később hatalmas hegy lesz belőle. (Jézus mustármaghoz hasonlította Egyházát !) Évszázadokkal, évezredekkel látja előre a világtörténelem kiszámíthatatlan sodrát s megdöbbentő pontossággal írja le minden fontosabb részletét. Pontos beteljesülésük láttára valóságos félelem fogja el az embert.

*

Mindjobban megbizonyosodik, mennyire nem ismerik az Egyházat azok, akik szenvedélyesen

támadják. Mennyire ferdén s egyoldalúan ismerik! Igaz, az Egyház többre becsüli az örökkévalókat, mint a mulandókat, de aki ebből kultúr-iszonyt következtet, az végzetesen téved. Vajjon nem ugyanez az Egyház vetette meg kultúránk alapjait? Az ő kultúr-munkája nélkül ugyan hol volnánk ma még? Vajjon nem az ég felé forduló s e földi élet minden hívságát megvető szerzetesek mentették át számunkra a klasszikus antik világ kincseit s örökségét? Nélkülük Homerost, Horatiust talán csak hírből ismernők ma! S nem a kolostori iskolákban tanultak meg a mai kultúr-népek írni-olvasni? — Csak a túlzásoktól óv az Egyház. Nem engedi, hogy a lelket s az örökkévalóság hitét kioltsák, vagy elnyomorítsák lélektelen s földszagú kultúrával. Az ég és a föld szintézisét követeli. Végtelen perspektívákat. Nem félaraszosokat. Irtózik a mindent kilúgozó analizistól. Sürgeti a paradoxonok összehangolását, ki akar békíteni és át akar ölelni minden ellentétet, ami létünk nyomorúságából, tökéletlenségéből, tehát lényegéből fakad!

† Viola Néni

Sok-sok szenvedés után elszólitotta jószágos, tiszta lelkét az Úr ebből a világból. Imádkoztatok érte, Kedves Gyermek, nagyon szeretett titeket. Ez elárvult rovatot ideiglenesen Ágoston Atya vezeti. Küldjétek hozzá (Budapest, XI., Pálos Kolostor, Szent Gellért-rakpart 1/b) rejtvénymegfejtéseiteket, leveleiteket. A drága, jó Viola Néni hátramaradt sok szép meséit ezzel a számmal kezdjük közölni.

Ifj. Szécsényi Vilmos IV. o. tan. Kiskunmajsa, Maris Pusztá: Édes kis Fiam, nagyon szépen köszönöm kedves mesédet, csak az a baj, hogy nagyon rövid, a tartalmát irtad meg és nem dolgoztad ki az eseményeket, pedig ez a művészet!

Hófehérke fia

Azt hiszem, Kedves Gyermek, nem igen akad soraitokban olyan, aki ne olvasta, vagy ne hallotta volna Hófehérke történetét. Tudjátok valameny-

nyien, mily kegyetlenül üldözte gonosz mostohája az ártatlan kisleányt, csupán azért, mert szebb volt, mint ő. Még a megölésétől sem riadt volna vissza és csak a hét törpe vendégszeretete mentette meg a biztos haláltól. Csodálatos módon élve került ki a ravasz kelepcékből és boldog felesége lett egy derék királyfinak. További sorsáról azonban mit sem tudunk. És nem is tudtam én sem, amíg a szerencsés véletlen rá nem vezetett.

Egy szép napon ugyanis Álomországban sétálgattam. Utam árnyékos zöld erdőbe vitt. A puha fűvön lépdeltem, tarka virágokat szedegtettem és élvezettel szívtam a balzsamos, illatos levegőt. Hirtelen mit látok? Egy fatörzs ágán hosszúszakállú törpe himbálódzik. A kis öreg arca csak úgy ragyogott a boldogságtól.

— Jó napot! — köszöntöttem, — ha nem csalódom, Hófehérke hét törpéjének egyike vagy?

— Adj Isten, — bólintott a kis öreg, — eltaláltad.

— Nos, mi ujság Hófehérkéknél? — kaptam a kedvező alkalmon, hogy megtudjak valamit.

— Hát nem tudod? — álméklodott a törpe, — ott ma nagy nap van. Ma keresztelik Hófehérke elsőszülött fiát. Mi is, mind a heten hivatalosak vegyünk a nagy ünnepre. Már indulunk is.

És csakugyan, a korhadt tölgy egyik odujából Barabino: Regina Pacis. parádés rendben indult a kis sereg. Valamennyi törpe ünneplőt viselt és arcuk csak úgy ragyogott a boldogságtól. Az én törpém is lecsúszott az ágról és csatlakozott az ünnepélyes menethez.

Mondanom sem kell, én is melléjük szegődtem. Igaz, hogy nem hívtak meg, de gondoltam, ahol annyi vendég jóllakik, eggyel több már alig számít. A törpék is biztattak, jöjjenek csak bátran, Hófehérke mindenkit szívesen lát vendégszerető házában.

Rövid menetelés után már előttünk is pompázott Hófehérke királyi hajléka. Útközben különben elmondották a kedves törpék, hogy a gonosz mostoha meglakolt elvetemültségéért. Amikor ugyanis meghallotta Hófehérke csodás megmenekülését, annyira felindult haragjában, hogy nyomban szörnyet halt: megütötte a guta!

Szóval megérkeztünk a királyi palota elé. Kedves Gyermek! Szedjétek elő egész képzelőtehetségeket, hogy fogalmatok legyen e palota szépségéről és pompájáról. Tiszta üveg és színarany a fala,

Barabino: Regina Pacis.

márványosak oszlopai, sok kristályablaka csillogvillog.

A harangok zúgtak-búgtak, minden házat lobogó ékesített és örömrivalgás és éljenzés hangjai között vonultunk a tündéri palota márványlépcsőin, a nyüzsgő vendégsereg közepette, a csillárok fényében ragyogó díszterembe. Káprázatos kép volt! De nem kevésbé volt káprázatos a szomszédos ebédlőterem. Képzeljétek el összes kedvenc ételeiteket, az mind ott volt a dúsan roskadozó asztalokon. Arany és ezüst terítékek között a konyha- és cukrászművészet remekei. De nem akarom megfájdítani szíveteket a finomnál-finomabb torták, gyümölcs, csokoládés, cukros tálak részletes leírásával, hiszen alig értem rá sokáig nézegetni, mert halk mormolás futott végig a termeken: Jönnék!

A szárnyas ajtó kitárult. Elöl halványkék bársonyba öltöztetett harsonás apródok lépdeltek, utánuk népviseletű parasztdajka hozta aranyhímzésű pólyácskában a kis trónörököszt: Hófehérke fiát, gyönyörű pirosképű, égszín szemű, aranyfürtös, gyémántkoronás kis fiút. Azután a fejedelmi pár következett. A délceg fiatal apa ezüstpikkelyes ruhában, hermelin palásttal vállán. Mellette lépdelt boldogan mosolyogva a fiatal anya, de az ő szépségét leírni, bevallom, gyenge a tollam. Nem tudom, mi volt szebb rajta, gyémánttűzű szeme, melyből a jóság sugárzott, vagy földet suroló kibontott aranyhaja? És a ruhája...: ezüst és aranyszálakból szőtt, ékköves palást, fején szikrázó korona...

A jelenlévők e tünemény láttára eget-földetrazó éljenzésben törtek ki. Hófehérke kedves mosollyal fogadta a hódolatot. Én is torkomszakadtából éljeneztem, oly hangosan, hogy felébredtem a saját hangomtól!

Hát ennek igazán nem örültem. A torták között ugyanis fölfedeztem kedvenc tortámat, egy hatalmas dobostortát s már előre fentem rá a fogamat, melyet aztán nélkülem fogyasztottak el a boldog vendégek. Hát ilyen szomorúan végződött számomra Hófehérke kis fiának keresztelője.

Viola Néni.

Tavaszi dal

Menjünk ki a zöld mezőre,
Fussunk körbe, meg előre,
Völgybe le és fel a dombra,
Tiporjunk az őszi lombra.

Lám, kinyílt már a pipitér,
És aki előbb odaér,
Azé lehet az elsőség,
Szép virágért a dicsőség.

És érzed-e az illatát,
Hogy elárulja önmagát
Az ibolya és gyöngyvirág?
Tengernyi sok itt a virág!

Kössük össze bokrétának,
Vigyük haza Anyukának.
Örömmel csókol meg érte,
Úgy-e bizony, hogy megérte?!

H. Nagy Stefánia.

1. **Keresztrejtvény.** (Beküldte: Kerényi Károly, kis pálos IV. o. Bp. Horthy Miklós-úti elemi iskola. Jutalom: egy tálca sütemény!)

Vízszintes sorok: 1. Délvidéki magyar város. — 9. Télen szokott esni. — 10. Világos szín. — 12. Ugyanazt leírja. — 13. Pénzt... neki. — 14. Zákoly mássalhangzói fölcserélve. — 15. Nem azt. — 16. Mutatónévmás. — 17. Előre értesít. — 18. Németül te. — 19. Háziállat névelővel. — 22. Vágtat, utolsó betű hiányzik. — 24. Sír. — 27. Rövidítés. — 28. Laktanyákra szokott vigyázni. — 29. Arra... — 30. Szentmise végén van. — 31. Érték. — 32. Gyümölcs. — 33 Hamis

1	2		3	4	5	6	7		8
9		10						11	
	12						13		
	14					15			
16		17							
18		19				20		21	
22			23			24			25
26	27			28			29		
30					31				
32							33		

Függőleges sorok: 1. Hangszer. — 2. Fűszer. — 3. Égő szerszám, névelővel, helyesírási hibával. — 4. Cseveg, ékezet nélkül. — 5. Madár, névelővel. — 6. Nem észak. — 7. Vallásrövidítés, megfordítva. — 8. Te... nekem egy ceruzát. — 10. Többes személynévmás y-nal. — 11. Névelő. — 13. Egy nagy kerek szám. — 14. A szél csinálja. — 19. Sok fa. — 21. A tanuló... — 23. Nagy tányér. — 24. A fog munkája. — 25. Nem ül. — 26. A kertész tavasszal kertet... 27. Zoli mássalhangzói, fölcserélve. — 28. Nagyon régi előd, fordítva.

2. **Betűrejtvény.** Beküldte: Bácskai Ilonka, III. o. polg. Baja.)

Szín. Nem ellenség.

3. Képrejtvény. Beküldte: *H. Nagy Stefánia*, Kaposvár.)

Májusban, mint minden évben szoktuk, Szikla-templomunkban az esti litánián minden nap a legkiválóbb szónokok prédikálnak Szűz Máriáról s az ő hatalmas pártfogásáról és segítségéről e sorsdöntő időkben.

Gyümölesoltó Boldogasszony ünnepén elmaradt pálos hangversenyünket a Zeneakadémia nagytermében ősszel tartjuk meg, a megváltott jegyek érvényesek.

Megrendült lélekkel emlékezünk meg a többször is bombázott Budapest és más magyar városok ártatlan áldozatairól. Az, Akinek tudta nélkül egy madár sem esik le az ágról, számon fogja kérni az ő életüket is gyilkosaiktól...

Egyik kedves olvasónk, *vitéz Kolthay Ferencné* altábornagy neje írja, hogy figyelmesen olvassa «A fehér barát» mindenegyik cikkét, «de különösen a márciusi számban megjelent «Krisztus keresztalála...» és «Mária a kereszt tövében» című cikkeket köszönöm. Nekünk sok ujság és folyóirat jár, az Uram és én is nagyon szeretünk olvasni. Sokszor úgy szomjazom a betű után, mint a vándor a forrásvíz után, de «A fehér barát» c. folyóiratot a legjobban szeretem és minden betűjét elolvasom. Kérem a jó Istent, áldja meg a munkájukat, áldja meg az egész Pálos-rendet, annak minden tagját, hogy betölthessék újból azt a szent hivatást, melyet évszázadokon keresztül betöltöttek Hazánkban». Hálás szívvel közöljük és köszönjük a nemes buzdítást, nemcsak a kegyelmes asszonyét, sok más névtelenét is, kiket sokáig idézhetnénk s igyekszünk minden erőnkől, mindennapi értük mondott imáinkkal és szentmiséinkkel meghálálni jóindulatukat irántunk.

A Legszentebb Szív Asszonya imaegyletbe beiratkozni lehet Guba Pál piarista aranymiséis áldozópapnál Gyöngyösön, pontosabb felvilágosítások ugyanott.

Halottaink: özv. dr. Horváth Józsefné Péchy Viola Bp., özv. Sável Kálmánné pernyési Szabó Irma Bp., dr. Tóth Sándor alezredes Érd, Bártfai Szabó Elemérné Bp., dr. Wahlner Béla prelátus Rozsnyó, Ujvári Ferenc Bp., Óttó László plébános Pestszenterzsébet, Linkh Angela Bp., Pöltzel Mária Komárom, Winkler Lilla Bp., Medgyesi Zoltán Bia, Jávor Lászlóné Eger. — *Adj Uram örök nyugodalmat nekik!*

Adományok: *Pálósszentkútnak Juhász János* vendéglős nemes szívvel 400 P-t adományozott a még mindig anyagi gondokkal küzdő kolostor fölségélyezésére; utólag közöljük azt is, hogy a nagybőjti missziós munkákban *P. Bolyós Ákos* perjel mellett *P. Ács István* gondnok is két levante lelkigyakorlatot tartott Pálmonostorán és Jász-szentlászlón, valamint Szentesen nagybőjti beszédeket. — *Budapesti házunknak:* 100 P. Szentesi József Bp., Kugler Lőrincné Eszterháza; 20 P: Merk Albertné Bp., egyházi ruhát adományozott Vogel Andrea, élelmiszert: kozmatelki Csath Béla. — *Isten fizesse meg!*

Felülfizettek. 47.20 P-t: v. Lukóy Emil Budapest. 30.— P-t: Altorjai András Újvidék, Iparosok Országos Központi Szövetkezete Budapest.

23.20 P-t: Gundel Károlyné Budapest.

20.— P-t: Tiborcz Gabriella Gálospetri.

13.20 P-t: Arday Lajos Budapest, Kilar Stefánia Budapest, Landtner Pálné Budapest, dr. Lindenberger János Nagyvárad, Kemnes József Eger, özv. Magasházy Gyuláné Budapest, Breczkó József Mucsony, M. kir. Testőrség Par., Fiala Ernő Budapest, Rothschild Pál Budapest, dr. Molnár Sz. Dezső Budapest, p. Pocsokay Béla Budapest.

12.80 P-t: Jászberényi (Jaszane Péter) Ada.

10.20 P-t: Fiedler István Nagyvárad.

10 P-t: özv. Drabek Istvánné Budapest, Onody László Budapest.

8.80 P-t: Dudás Rudolf Kétújfalu.

8.20 P-t: Hornyák Gergely és Gyula Budakalász, Radványer Pál Rákoshegy, dr. Greguss Andorné Budapest, dr. Lellei S. János Szolnok, Klobucsár Dezső Pécs, Dicskó Józsefné Éberhárd, Vértessy Vilma Budapest, dr. Gesztessy Lászlóné Mezőkövesd.

8.— P-t: Hunyák Antalné Csáktornya.

6.60 P-t: Keller Vilma Győr.

6.20 P-t: Faragó Lajos Szatmárnémeti, Biacsy M. Jenőné Sándorfalva.

6.40 P-t: Jóba László Terebesfejrpaták.

6.— P-t: Bierbauer Ádám Szombathely, özv. Bozóky Béláné Soltvadkert.

5.20 P-t: Izsák Dénes, Nagyborosnyó, Klement Károly Nagybánya, Orosz Mária Budapest, Pietsch Antal Budapest, Horváth Erzsébet Lendvaalsólakos, Gulyás Károly Tiszakálmánfa, Kovács Jánosné Budapest.

5.— *P-t*: Gerster Margit Budapest, Némecz László Budapest, Somorjai Józsefné Pápa.

4.80 *P-t*: dr. Holló Zoltán Csörög, Róka Mária Florencia Őrszállás, Kovács Béla Berencze-pusztá, dr. Tóth István Hajdudorog, Gilli Mária Mezőhegyes, Grób Imre Szabadka, Kőszeghy Béláné Nagymágocs, özv. Közel Jakabné Daka.

4.60 *P-t*: v. Piry József Apatin.

4.40 *P-t*: dr. Mosonyi Dénes Pécs, Körtvélyesi Béláné Budafok.

4.20 *P-t*: Sárhegyi Jánosné Léva, Keresztes Nővérek Pécs, dr. Bolla Gyuláné Balatonfüred.

4.— *P-t*: Fill Nándor Zenta, Klobusiczky Lajosné Szeged, dr. Raszlavicz Zoltán Ógyalla.

3.80 *P-t*: Varga Ferencné Kéthely, Ábel Ádám Dérnye.

3.34 *P-t*: gr. Berchtold Miklósné Nagyoroszi.

3.20 *P-t*: Baumgarten Józsefné Budapest, Némethy József Budapest, Moldoványi Sándor Budapest, dr. Happ Józsefné Budapest, Bujtás József Békéscsaba, dr. Ferczán Tivadarné Beszterce, Ray Gyuláné Komárom, Felde Anna Budapest, Csizik Margit Szatmárnémeti, Hámosi János Cegléd, özv. Kovács Leo Józsefné Budapest, Ligeti Győző Bezdán, P. Szendrey Bonaventura Miskolc, Benkő Mártonné Budapest, dr. Wolf Károlyné Budapest, Kovács Imre Ludaspusztá, Lábán József Budapest, Bognár József Szombathely, Azasevác István Bács, Gilli Ferenc Budapest, Vasvári Györgyné Komárom, Hes Nándor Budapest, dr. Erdélyi Alajos Budapest, Grau Lajosné Budapest, özv. Papp Józsefné Szerencs, id. Schreil Gyuláné Budapest, Hamerli Károly Pécs, Glatz Endre Soroksár, özv. Schaffer Lajosné Budapest, Kiss Ferenc Kiskunfélegyháza, Astmann Rókusné Budapest, Freckay Zoltánné Budapest. Pamlényi Mária Zalaszend, dr. Vaja Béláné Budapest, dr. Azory Prihoda László Sátoraljaújhely, Gaal István Egyházaskesző, Jártas Róza Szekszárd, Kurcz Károly, Pálházzasszó, Gyuricza Erzsébet Paks, Endre Zsigmondné Pálosszentkút, özv. Hamar Ferencné Kassa, Alrich József Léva, Hinczem Emilné Rákosszentmihály, Korbuly Pál Galánta, Nagy Anna Pécs, Koszpodárszky Rezső Újvidék, Borbíró Fülöp Krisztinamajor, Molnár István Pápa, dr. Kőszeghy Mihály Kalocsa, Bubonyi Lajosné Baja, Szundy Gézáne Budapest, Bolyós Rudolf Salgóbanya, dr. Lippay Lajos, Balassagyarmat, Mester Sándorné Kecskemét, Wenkheim Frigyes Ják, Meczner Ernő Losonc, Kirchmayer Edit Budapest, Kajdi János Celldömölk, özv. Cvetkovics Apostolné Hajduszoboszló, özv. Gáthy Barnabásné Budapest, özv. Deckel Józsefné Tahí, dr. Vig Gyula Budapest, özv. Drabik Istvánné Budapest, Biró Imre Kiskunmajsa, Varga Józsefné Miskolc, Papdi Rókusné Budapest, dr. Paczolay Zoltán Balassagyarmat, Moczár László Budapest, özv. Bolváry Illésné Budapest, özv. Wachtler Ferencné, Budapest, dr. Urbán Gusztávné Kolozsvár, Várts Károly Győr, Vadász József Budapest, Vadocz Lajos Kula, dr. Balácsi Ferenc Budapest, Menselich Rózi Budapest, Vasdényey Elemér Nagyatád, Vajda Gyula Budapest, Sütő Jolán Curgó, Keserü Bálintné Pusztamonostor, Dombay Dezsőné

Szombathely. Martonosi Béla Sopron, Lassu Mária Budapest, özv. Jankovits Győzőné Budapest, Upponyi József Somoskőújfalu, Rest Franciska Győr, Balázs Anna Budapest, Köllő János Darnozseli, dr. Árkosi Béláné Budapest, Gyurcsányi Aranka Kolozsvár, ifj. dr. Bedő Béla Kerekegyháza, Haraszti Dezsőné Adony, Balassa Nándorné Budapest, Szabó Dénes Mátraháza, Bihar Árpád Budapest, özv. Borbély Lajosné Nagyalambfalva, Kővári Zoltán, Demecser, Hubai Bertalanné Rimaszombat, dr. Asztalos Kálmánné Erdőbénye, Nyerges Imre Kolozsvár, Másik Andor Budapest, Loránt Manóné Budapest, Kovács Jenő Óbecse, dr. Hadady Lajosné Szatmárnémeti, Velocky János Büdszentlászló, ifj. Cseszák Ferenc Óbecse, Iványi László Pesthidegkút, özv. Dombi Istvánné Csorna, özv. Tiringer Károlyné Budapest, Holics Richard Budapest, Fehér Imre Pesthidegkút, dr. Bóday Jenő Budapest, özv. Duda Danóné, Losonc, Balácsi Podluzsányi Ilona Ungvár, Kaich Péter Szabadka, Rosenwald Oszkár Budapest, Fülöp Béla Ada, Antal Vincéné Dunaszerdahely, özv. Farkas Istvánné Budapest, dr. Beznák Aladár Budapest.

3.— *P-t*: Almássy Ferenc Kurd, Laki István Vajsza, Walter Simon Szászrégen, Topál Imre Bezdán, Hageman Viktor Budapest, báró Harkányi Anna Pusztakengyel, özv. Löschnigg Jánosné Budapest.

2.80 *P-t*: Papnövendékek Mária Kongregációja Nagyvárad.

2.60 *P-t*: özv. Vági Antalné Budapest.

2.50 *P-t*: dr. Mészáros Sándorné Budapest.

2.20 *P-t*: bölcsőházi Bolváry Arnold Veresegyháza, dr. Módy Béla Budapest, Szatmáryné Horváth Jolán Budapest.

2.10 *P-t*: Medveczky János Gyöngyös.

2.— *P-t*: Hegyaljai Gábor Tokaj, özv. Várady Gyuláné Kula, Bánhegyi Béla Jászfelsőszentgyörgy, Hessz Mária Pécs.

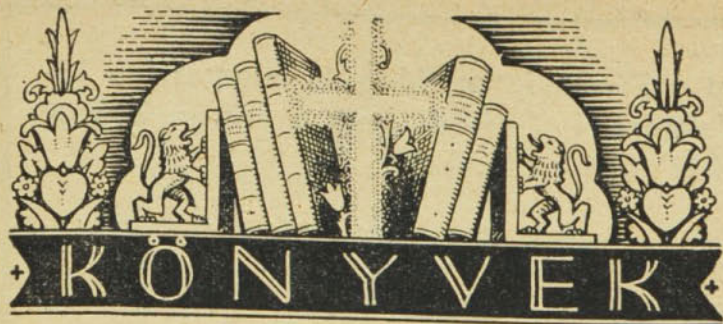
1.80 *P-t*: Kecskés Istvánné Tüskevár.

1.60 *P-t*: Micheli Mihály Bátaszék, özv. br. Roszner Ervinné Gerse.

1.40 *P-t*: dr. Olasz Vilmosné Nagyvárad, özv. Littke Józsefné Pécs, Kovács Ilona Pápa, Olajos Gábor Kolozsvár, özv. Vit. Muntyán Sándorné Békéscsaba, Nagy Ernő Rábagyarmat, Mátis Lajos Kistarcsa, Payer András Budaliget, Mátéffy Benjamin Fajkúrt, Pártos József Pécs, Papp Júlia Jászó, Pandula Béla, Szirmabesenyő, Prágai József Cinkota, Papp József Ménfőcsanak.

1.20 *P-t*: Benkő Artúr Budapest, vit. Endrénny József Komárom, Weirbuch Samuné Huszt, Lakatos Józsefné Bátaszék, Paracska Teréz Budapest, Körmeny István Nemesmilitics, Benkovics Eleonóra Budapest, Cserkúti József Budapest, özv. Demecs Józsefné Pásztó, Bérczy Istvánné Borsodnádásd, Kiss István Péterréve, özv. Vértessy Ferencné Nagykáta, v. Orbán Istvánné Körmend, Rohn Lajosné Budapest.

1.— *P-t*: Maróthy Józsefné Budapest, Weisz Bernátné Nagyvárad, Várkonyi Károlyné Celldömölk.

Ramón Lull: Imádónak és Imádottnak könyve
P. Szedő Dénes O. F. M. fordításában P. Szedő Szeverin O. C. D. bevezetésével és Martyn Ferenc rajzaival. A lelkiélet ferences mesterei 11. k.

A misztikus imádságnak klasszikus mestere szólal meg végre magyarul is ebben a gyönyörű fordításban. Szemlélődéseit balladásan, tömör mondatokba sűríti s az esztendő minden napjára elosztja a híres párizsi egyetemi tanár, később Afrika, Ázsia hit-hirdetője és vértanúja († 1316), Szent Ferenc Harmadrendjének boldoggáavatott tagja. Ebben a remek kis könyvben (hasonlíthatatlan érték a lélek könyveinek határtalan tengerében!) csodálatos tiszta összhangba olvad Raymundus Lullus lángoló katalán vére és kristályos latin szelleme. Minden dicséret és hála a kitűnő fordítónak (úgy látszik eredetiből tolmácsolja magyarul) s a bravuros rajztudású, egyéni hangú illusztrátornak, de az áldozatot nem asjnaló kiadónak is.

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.

P. dr. Dám Ince O. F. M.: Duns Scotus műveinek kritikai kiadása. — Gyöngyös 1944.

A XIII. század zseniális ferences tudósa, Oxford, Párizs, Cambridge, Köln ünnepezt professzora, a «Doctor subtilis», egyik legnagyobb, legeredetibb keresztény bölcsele és teológus, Boldog Duns Scotus csodálatos írásainak kritikailag pontos és megbízható kiadását már régóta sürgeti a tudományos világ. Dám Ince ebben a kis könyvében bemutatja ennek a roppant munkának műhelytitkait, a kutatások mai eredményét. Bár kezünkbe vehetnénk s tanulmányozhatnánk már az igazi Scotust.

Fráter Jácint.

P. Kiss Szaléz O. F. M.: Mindent az Istenért. — Gyöngyös, 1944. — Harmadik kiadás. — Már harmadik kiadást ért Kiss Szaléz kitűnő könyve, «A fehér barátban» első megjelenésekor érdeme szerint méltattuk már, most örömmel üdvözljük és további sikereket kívánunk hozzá.

g—y.

Páduai Szent Antal. — Gyöngyös, Ferencesek. 40.000—60.000. — Nagyon szép imák, himnuszok, énekek a legnépszerűbb Szent tiszteletére.

Báró Pletzner Rudolfné, primor Barabás Atala: Egyszer volt... — **Simó István: A rögök énekelnek.** — Versek, 1944. — Két fiatal költő bátorhangú jelentkezése, fel kell figyelni rá.

Dr. Kajcsos Ferenc: Somló, a történelmi borvidék. — A vulkanikus eredetű (pálos emlékektől is terhes) híres szőlőhegy ismertetője.

P. Várkonyi Fidél dr.: A katolikus egyetemi hallgató. Szalézi művek. 214 oldal.

Egy egyetemi ifjúsággal összenőtt lélek sok tapasztalatából leszűrt útmutatások sorozata ez a munka. Megragadó fordulatokkal szól közvetlenül a személyhez, az olvasóhoz. Kitűzi a célt: a krisztusi eszmény felé törekedni; de nem frázisokkal, hanem állandó lelkiismeretvizsgálattal ellenőrizett életelvekkel. Pontos eligazításokat, gyakorlati tanácsokat kap az olvasó és érzi, hogy az író baráti keze vezeti, segíti az egyetemi élet sok-sok teendői és sokszor kísérései között. Felvonulnak követésre méltó példaképek. Megjelennek elhibázott, léha felfogások és ezeket ad absurdum vezeti. Szeretettel ajánljuk e munkát elolvasásra és megszívvelésre minden katolikus egyetemi hallgató számára és azoknak, akik az egyetemi ifjúság problémáit és életét megismerni óhajtják.

Kolozsváry Vilmos.

Minden

CÍMVÁLTOZÁST

jelentünk a kiadónak: Bpest, IX., Gönczy Pál-utca 2. III. 11 sz.

FOKOZOTTABB

pártfogást kérünk a nehéz időkben!

**HŐS HONVÉDEINKNEK
fizessük elő a
FEHÉR BARÁTOT**

**KEGYTÁRGYAK, ZÁSZLÓK
OBERBAUER A. UTÓDA**

Magyarország leg-
régibb templomren-
dező és zászlóké-
szítő vállalatánál.

Budapest,
Váci-utca 41.

Alapítási év 1863. Telefonszám: 183-344.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dr. Nádas Zoltán.
téphaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.

PROVIDENTIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 1. Távbeszélő: 181—980.
ALAPITOTTA A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

Könyveink olvasásával keresztény világnézetedet szilárdítod, katolikus és magyar faji öntudatodat emeled, hitedet és nemzetedet védelmezod! Szerezd meg a Fráter György Sajtószövetkezettől az alábbi sajtótermékeket!

		Ára:
Dr. Nádas Zoltán: <i>Ő is szenvedett</i> : (II. kiadás)	10.— P	
A kiváló szónok és egyházi író a mai kor szenvedő emberéhez fordul és megérteti vele szenvedéseinek okát, célját, diadalmos elviselésének mikéntjét és a hozzávaló kiapadhatatlan erőforrásokat. Dr. Scheffler János püspök előszavával.		
Pusztai Sándor: <i>Rapszódia könyve</i> . (Kötve egyszerű	5.— P	
(díszes)	15.— P	
A neves papköltő remekbe készült versei.		
Papp Viktor: <i>Magyar Zenei Almanach</i> (kötött)	25.— P	
A magyar zenei élet minden ágát felölelő nélkülözhetetlen kézikönyv és útmutató.		
Turi Turgonyi András: <i>Titkok</i>	5.— P	
Napjaink könnyeiből, mosolyából és kacagásából szőtt novelláskötet. A fordulatossá — fordulatossabb novellák a valóság regényei.		
Turi Turgonyi András: <i>Első szerelem</i> ...	3.20 P	
Krónikás: <i>Csillagfények a hadak útján</i> Hősi elbeszélések a magyar történelem legszebb lapjairól. Kiválóan alkalmas olvasmány az ifjúság részére vitéz Bély Alajos altábornagy előszavával.	10.— P	
Pongrácz István: <i>Ép testet, ép lelket</i> . Melegszívű, értékes tanítások a dolgozó ifjúság számára.	3.— P	
Bartucz Sándor: <i>Új hadak útján</i>	3.— P	
Tullio Rispoli: <i>Letűnt idők romjain</i>	6.— P	
Regényes és tanulságos útleírás a Földközi tenger vidékéről.		
Dr. Baross Endre: <i>Magyar Irások</i>	4.— P	
A lelki magyarság szeretetéből fakadó és magyar imaszámbamenő gondolatok gyűjteménye.		
P. Gyéressy Ágoston: <i>Boldog Őszéb</i> ...	2.— P	
A nyers ősi ugart feltörő egyetlen magyar szerzetesrend, a pálosok istenáldotta megalapítójának élete.		
Dr. Kisbán Emil: <i>Virág Benedek</i>	3.— P	
A nagy magyar pálos költő életrajza.		
P. Gyéressy Ágoston pálos atya: <i>Hallgasd meg zengő énekünk Madonná!</i> ...	3.— P	
A Mária-himnuszok magyarázata s énekek szavainak elmélkedési könyve. Léleknemesítő munka.		
Dr. Bendefy László: <i>Magna Hungaria és Liber Censuum</i>	24.— P	
A magyar őstörténeti irodalom maradandó értékű műve, mely azt a rejtelmes kérdést vizsgálja, hogy került Julianus barát utazása a Római Egyház adókönyvébe.		
Zsuffa Sándor: <i>A magyar nyelv nyelvrokonságai</i>	12.— P	
<i>Ismertetők az esperantó kisegítő nyelvről.</i> A kis népek nem emelik faji öntudatukat, ha a nagy népek nyelvét művelik. Ezzel az idegen érdekek előretörésének útját egyengetik. E kérdéssel való foglalkozás elsőrendűen nemzeti érdek.		
h. Mihalik: <i>Az esperantó módszeres tan- könyve</i>	2.— P	
Dr. Tóth: <i>Az esperantó hivatalos gyök- szótára</i>	1.— P	
Dr. Schatz: <i>Kis magyar esperantó szótár</i>	1.— P	
Inoue: <i>Legolibro (japán-esperantó olvasó- könyv)</i>	3.— P	
Seppik: <i>La tuta Esperanto</i>	6.— P	
P. Bianchini: <i>Malgranda katekismo (kis katekizmus)</i>	1.50 P	
<i>Katolika pregareto</i> (imakönyvecske)	1.— P	
P. Bangha: <i>Vivo de nia vivo</i>	1.— P	
<i>La Biblio</i>	14.— P	
Dr. Erdey: <i>Unua Eukaristia Esperanto Mondkunveno (Az első euch. eszp. kongresszus)</i>	7.— P	
Madách—Dr. Kalocsay: <i>La tragedio de l'homo (Zichy képekkel)</i>	10.— P	
egyszerű	6.— P	
Hekler: <i>Arthistorio</i>	17.— P	
<i>Bulgara Antologio</i>	5.— P	
Dr. Kalocsay: <i>Hungara Antologio</i>	20.— P	
<i>Enciklopedio de Esperanto</i>	30.— P	
Dante—Dr. Kalocsay: <i>Infero</i> (kötött) ..	14.— P	
Kökény: <i>Népszerű Helyesírási Kalauz</i> ..	5.— P	
Kökény: <i>Közgazdasági gyakorló és diktáló- könyv</i>	4.— P	
Kökény: <i>Gyorsírási gyakorló és diktáló- könyv</i>	4.— P	
Rakovszky: <i>Parasztgróf</i>	7.80 P	
„ <i>Kisértetkastély</i>	3.50 P	
„ <i>Afrikai kaland</i>	3.50 P	
Bognár Elek: <i>A szónoklás és előadás mű- vészele</i> (V. kiadás)	20.— P	
Mi a boldogulás és siker titka? Legyen jó a beszédkészségünk! Mindenkit megtanít erre ez a könyv: a szerző szónokiskolája tanfolyamainak tankönyve.		
P. Gyéressy Ágoston: <i>Keresztút a Szűz- anyával</i>	—30 P	
F. Lánosz: <i>Cseppellény György magyar vértanú élete</i>	—40 P	
F. Lánosz: <i>A Fekete Madonna-kegykép története</i>	—40 P	
<i>A Szeplőtelen Szűz Kis Zsolozsmája</i>	—40 P	
<i>Színes levelezőlapok a magyar faj életéből</i> drb-ja	—20 P	

A fenti könyvek megrendelhetők A FEHÉR BARÁT kiadóhivatala útján
Budapest, IX. kerület, Gönczy Pál-utca 2., III. emelet 11. Távbeszélő: 185—384.

A FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND HAVI FOLYÓIRATA

FŐSZERKESZTŐ: P. GYÉRESSY ÁGOSTON—FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NÁDAS ZOLTÁN

TARTALOM: Dr. Nádas Zoltán: Világkrízis és kereszténység — Kubinyi Décse: Születhetnél volna-e drágább korba? — P. Gyéressy Ágoston O. S. P.: Nagyboldogasszony — Váth János: Néma kövek s poros okiratok beszéde — Fráter Jácint Naplójából — Pálos Mária-himnusz — Horváth Richárd: „Nehéz” jót tenni — Dr. Előd Marcel: A Guadalupei Madonnánál — Falbrecht Alice: Lelki levelek (6) — Világegyház — Gyermeknek — Pálos krónika — Könyvek.

VII. ÉVF. • 6. SZÁM

ÁRA • 60 • FILLÉR

1944 JÚNIUS